

Styre
Universitetsstyret

Arkivreferanse
2017/11668
Styresak
22/25

Dokumentdato
04.03.2025
Møtedato
13.03.2025

VEDTAKSSAK: Mandat revisjon av arealplan

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- [Styresak 65/23 Revisjon masterplan for areal](#)
- Sak 21/25 Interhusleie ved UiB

Bakgrunn

Universitetet i Bergen (UiB) er et internasjonalt forskningsuniversitet med et nasjonalt ansvar for å forvalte og utvikle en stor bredde av fagdisipliner. UiBs strategi 2023 – 2030 "Kunnskap som former samfunnet" viser hvordan universitetets prioriteringer settes for å videreutvikle UiB. Prioriteringene er oppsummert i følgende visjoner:

- UiB skal flytte kunnskapsgrensene og bidra til en bærekraftig og demokratisk framtid gjennom sterk forskning i og på tvers av disiplinene over en stor faglig bredde
- UiB skal utdanne kandidater som kan forme morgendagens samfunn, arbeids- og næringsliv med perspektiver fra ulike fagområder. Vi skal gi studenter et faglig fundament som varer hele livet og som bidrar til å skape kompetente og reflekterte samfunnsborgere.
- UiB skal være en åpen kunnskapskilde og en fremragende arena for forskningsbasert kunnskapsoverføring og samfunnsdialog.
- UiB skal være et attraktivt arbeids- og studiested som rekrutterer og utvikler sterk kompetanse og fremmer en samarbeidskultur om felles høye ambisjoner

Eiendomsutvikling- og forvaltning skal innrettes mot å løse UiBs unike behov for arealer for disse formålene. Et planmessig arbeid for utvikling av bygninger og arealer skal sørge for at utdannings-, forsknings og formidlingsfasilitetene holder en god standard.

Universitetets masterplan for areal er et overordnet styringsdokument med tydelige føringer for universitetets eiendomsutvikling både på kort og lang sikt. Masterplanen skal vise hva som er viktige prioriteringer i utvikling av eiendommassen for at universitetet skal posisjonere seg som et internasjonalt ledende forskningsuniversitet. Nåværende plan ble vedtatt i september 2023 (sak 65/23).

De siste årene har UH-sektoren opplevd økonomiske innstramminger. I departementets tildelingsbrev til UiB for 2025 vises det også til at *«regjeringen forventer at universitetene og høyskolene arbeider for å bruke eksisterende areal bedre fremfor å bygge nytt, og at de gjør grundige vurderinger av behovene for nybygg, rehabilitering, ombygging og leie av bygg»*. Departementet har også fått utarbeidet en *veiviser* for universiteter og høyskoler om samarbeid i bygg og leiesaker.

Rammekutt og lav lønns- og priskompensasjon har gjort den økonomiske situasjonen krevende. Institusjonene i sektoren vurderer nå kostnadsreduksjoner der det er mulig med formål om å opprettholde størst mulig grad av vitenskapelig kapasitet og attraktive studietilbud.

I 2025 utgjør arealressurser vel 0,9 mrd. kroner av universitetets samlede budsjett på 6 mrd. kroner. Arealressursene er således en betydelig kostnadskomponent i universitetets budsjett og en viktig del av de samlede ressursprioriteringene.

De siste ti årene har UiB sett nødvendigheten av å øke tilstandsgraden på byggene, samtidig som en har ønsket å kunne tilpasse bygg til virksomhetens behov gjennom ombygginger. Sammen med dette har styret vedtatt en planmessig økning av eiendomsbudsjettet fram til 2025. Vurderinger av eiendomsbudsjettets størrelse i forhold til ambisjoner om økt tilstandsgrad vil være en del av vurderingsgrunnlaget i arbeidet med revisjon av masterplanen.

I henhold til strategien skal UiB, *«arbeide for en klimanøytral eiendomsportefølje med en lokal, fornybar energiproduksjon»*. Dette gir sterke føringer for forvaltning av universitetets bygningsmasse både når det gjelder arealbruk, energieffektivisering, materialbruk i byggeprosjekter, inventar og avfallshåndtering.

Økonomisering med areal vil være et av flere virkemidler for en mer effektiv ressursforvaltning. En sentral målsetting vil derfor være å styrke det strategiske beslutningsgrunnlaget for arealforvaltning ved UiB. En mer effektiv arealbruk vil også kunne gi økt økonomisk handlingsrom uten at dette går på bekostning av kvalitet og formålstjenlige bygg. Virkemiddel for arealøkonomisering kan være avhending eller frigjøring av enkelte eiendommer der virksomheten i eiendommen som avhendes tilbys fullgode alternativer i øvrige UiB eiendommer.

Endringer i statlige rammebetingelser, utsikter i økonomien, endringer i UiB sin modell for internhusleie, jf. styresak 21/25 og fremdrift på strategisk viktige prosjekter, gjør det nå ønskelig med en revisjon av Masterplanen for perioden 2025 - 2040. På denne bakgrunn foreslås å nedsette et utvalg med følgende sammensetning for å gjennomføre en revisjon av Masterplanen.

Viserektor Gottfried Greve, (leder)
Assisterende universitetsdirektør Kari Fuglseth
Økonomidirektør Per Arne Foshaug
Dekan Gunn Mangerud
Dekan Karl Harald Søvig
Fakultetsdirektør Kim Ove Hommen
Museumsdirektør Kari Loe Hjelle
Eiendomsdirektør Kjartan Nasset
Seniorrådgiver Steinar Vestad, (sekretær)

Utvalget gis følgende mandat:

- vurdere status for universitetets oppfølging av eksisterende Masterplan for areal
- vurdere eksisterende og fremtidige arealbehov
 - anbefale tydelige prioriteringer i og mellom prosjekter
 - anbefale ambisjonsnivå for bygningsmassens tilstandsgrad
- vurdere muligheter for arealøkonomisering og for avhending/frigivelse av bygg, gjennom samlokalisering, sambruk, digitalisering og fleksible arbeidsplasser.
- tydeliggjøre UiBs ambisjoner innen miljø og bærekraft
- tydeliggjøre UiB som en del av byutviklingen i Bergen
- vurdere økonomiske konsekvenser, inkludert finansieringsløsninger, av anbefalinger og tiltak

Det etableres et eget sekretariat med ressurser fra Eiendomsavdelingen og Økonomiavdelingen.

I arbeidet skal det legges til rette for løpende dialog med universitetsledelsen og brukere om viktige prinsipielle spørsmål i arbeidet. Det skal også være dialog med Forhandlingsutvalget, Arbeidsmiljøutvalget og studentene. I tillegg vil alle ansatte inviteres til å kommentere arbeidet gjennom et eget innspillsmøte. Styret vil bli forelagt status for arbeidet i siste styremøte før sommeren.

Utvalget skal levere sin innstilling innen 15. august 2025.

Forslag til vedtak

Universitetsstyret vedtar forslag til mandat og utvalg for revidering av universitetets Masterplan for areal

04.03.2025/Steinar Vestad